

19

දුං දුමටයි අඟුරු මටයි

ගුවන්විදුලිය හෙවත් රේඩියෝව විද්‍යුත් ශ්‍රව්‍ය මාධ්‍යයකි. ගුවන්විදුලියෙන් ප්‍රචාරය වන ප්‍රවෘත්ති, සඟරා වැඩසටහන්, විවිත්‍රාංග, විවිධ විෂය ක්ෂේත්‍ර හා සම්බන්ධ සාකච්ඡා, වාර්තා වැඩසටහන්, සංගීත, නාට්‍ය ආදී විවිධ වැඩසටහන් ශ්‍රාවකයන්ගේ දැනුම වර්ධනය වීමටත් රස වින්දනයටත් හේතු වේ. අර්ථවත් ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් තෝරා බේරා ගෙන සවන් දීමෙන් නව ලොවට ගැලපෙන සේ ඔබේ දැනුම පුළුල් කර ගැනීමටත් රසඥතාව දියුණු කර ගැනීමටත් හැකි වෙයි.

මහාචාර්ය ජේ. බී. දිසානායකගේ සහභාගිත්වයෙන් ශ්‍රී ලංකා ගුවන්විදුලි සංස්ථාවේ ස්වදේශීය සේවය ඔස්සේ විකාසනය කරන ලද, එවක ශ්‍රාවකයන් අතර ප්‍රසාදයට පත් වූ ‘කුන්පත් රටා’ වැඩසටහන් මාලාව මුද්‍රිත මාධ්‍යයට පෙරළා පොත් වශයෙන් පළ කර ඇත. “කුන්පත් රටා - 3 : සිංහල සිරිත් විරිත්” නම් පොතේ පරිච්ඡේදයකින් උපුටා ගත් කොටසක් මේ පාඩමෙහි ඇතුළත් වෙයි.

“මන්න එකෝමත් එක රටක හිටියා රජ්ජුරු කෙනෙක්, ඒ රජ්ජුරුවන්ට හිටියා බොහොම ලස්සන දූ කුමාරිකාවක්. දවසක් දා මේ කුමාරිකාව සෙල්ලම් කර කර ඉන්න කොට, නහයෙ හිර වුණා ඔළිඳ ඇටයක්. මේ ඔළිඳ ඇටේ එළියට ගන්ට රජ වාසලේ හිටපු හැම දෙනාම උත්සාහ කළා. නමුත් කාටවත් බැරි වුණා. අන්තිමේ දී රජ්ජුරුවෝ රට පුරා ම අඬබෙර ගහලා යැව්වා, තමාගේ දූ කුමාරිකාවගේ නහයේ රැඳුණ ඔළිඳ ඇටේ අරන් දාපු කෙනෙකුට ඇතෙක් බරට වස්තුවයි රටෙන් පංගුවකුයි දෙනවා කියලා.”

ඔය කියන සිද්ධිය වුණේ “එකෝමත් එක රටක” “එකෝමත් එක කාලෙක” ය. මේ සිද්ධිය වුණේ අද නම් රජ්ජුරුවන් මේ සිද්ධිය මහජනතාවට දන්වා සිටින්නේ කෙසේ ද? අඬබෙර ගැහීමෙන් ද? නැත. සමහර විට පුවත්පත් මාර්ගයෙන්, නැතහොත් ගුවන්විදුලිය මාර්ගයෙනි.

“මෙන්න විශේෂ ගුවන්විදුලි නිවේදනයක්. ශ්‍රී ලංකාධිපති මහා රාජෝත්තමයාණන් වහන්සේගේ දූ කුමරිය හදිසි ශල්‍ය කර්මයකට භාජනය කිරීමට සිදු වී තිබේ. මේ සඳහා සියලු ම විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් මහවාසල දුග්ගන්නා නිලමේට හෝ අසල ම ඇති සේවා මුර පොළට හෝ වහා ම වාර්තා කළ යුතු බව රාජ්‍ය ලේකම්තුමා දන්වා සිටියි.”

මේ ආකාරයෙන් අද ගුවන්විදුලියෙන් කෙරෙන්නේ එදා, සිංහල රජ්ජුරුවන්ගේ කාලයෙහි අඬබෙරයෙන් සිදු වුණු කාරිය ම ය. එදා අඬබෙරයෙන් කෙරුණේ යම්කිසි පණිවිඩයක් විශාල පිරිසක් අතරට ගෙන යෑම යි. මේ කාරිය අද හැඳින්වෙන්නේ “ජන සන්නිවේදනය” යන නමිනි. ජන සන්නිවේදනය, පෝස්ටරය, චිත්‍රපටය, පොත් වැනි විවිධ මාර්ගවලට “ජන මාධ්‍ය” යන නම ව්‍යවහාර වේ.

“සන්නිවේදනය” යන පදය අලුත් වුවත් සන්නිවේදන කාරිය අප සමාජයට අලුත් දෙයක් හෝ අපූරුවක් නො වේ. එදා අපට ගුවන්විදුලියක් හෝ රූපවාහිනියක් නො තිබුණත් එබඳු ජනමාධ්‍යවලින් ඉටු කෙරෙන කාරිය ඉටු කිරීම සඳහා වෙනත් මාර්ග පැවතිණ. මේ මාර්ග අද හැඳින්වෙන්නේ “පාරම්පරික සන්නිවේදන ක්‍රම” යන නමිනි. මේ ක්‍රම අඩු වැඩි වශයෙන් අද වුවත් ගම්වල පවතී. මේ පරිච්ඡේදය සිංහල ගමේ පවතින පාරම්පරික සන්නිවේදන ක්‍රම පිළිබඳව ය.

අඬ බෙරය පාරම්පරික සන්නිවේදන මාධ්‍යයකි. අඬ බෙරය ගැසීම පිණිස බෙහෝ විට යොදා ගන්නේ දවුලකි. මේ දවුලේ හඬ ඇසෙන විට, එයින්

කියවෙන්නේ මහ රජ්ජුරුවන්ගේ අණක් හෝ ආඥාවක් බව පැරණි ගැමියෝ දැන ගත්හ. මේ බෙර හඬින් ප්‍රකාශ වූයේ රජ්ජුරුවන්ගේ “අණක්” නිසා මෙය මුලින් හැඳින්වෙන්නට ඇත්තේ “අණ බෙරේ” යනුවෙනි. එය පසු කලක දී “අඬ බෙරේ” බවට පත් වන්නට ඇත. අදත් සමහර ගම් පළාත්වල තොරතුරු දැන්වීම උදෙසා අඬ බෙරය යොදා ගැනේ. විශේෂයෙන් ම ගම් සභාවේ රැස්වීමක් පවත්වන දිනය හෝ වැවේ වතුර මුදා හරින දිනය හෝ ගැමියන්ට දැන්වීම පිණිස මෙය භාවිත වේ.

යමක් ඕනෑවට වඩා ප්‍රචාරය කරන විට “ඕකට ඔය තරං අඬබෙර ගහන්නට ඕනෑයැ”යි සිංහලයෝ කියති.

සන්නිවේදනය සඳහා පාරම්පරිකව භාවිත වන්නේ හඬවල් පමණක් නො වේ. ඇසට පෙනෙන දේවලුන් ඒ සඳහා යොදා ගැනිණ. රෙදි, කොඩි ආදිය මෙන්ම “දුම් ගොබ” ආදියත් ඒ සඳහා යොදා ගැනිණ.

පණ්ඩිත යැවීම සඳහා “දුම් ගොබ” යොදා ගැනීම රතු ඉන්දියානු ගෝත්‍රිකයන් අතර බෙහෙවින් ජනප්‍රිය සන්නිවේදන මාධ්‍යයකි. සමහර විට මේ දුම් ගොබයකින් කියවෙන පණ්ඩිතය එයින් මතු වන දුම් වලලු ගණන අනුව වෙනස් වන බවත් කියනු ලැබේ.

සිංහලයන් ද දුම් ගොබ මගින් පණ්ඩිත යවා ඇති බව පෙනේ. රටට සතුරන් ආ අවස්ථාවල, ඒ පුවත රජ වාසලට වහා ම දැනුම් දෙන ලද්දේ දුම් ගොබ අහසට යැවීමෙනැයි පැරැන්නෝ කියති. මේ සඳහා කඳුමුදුන්වල මුර පොළවල් පිහිටුවා තිබිණ. එක් මුර පොළකින් දුම් ගොබයක් අහසට යැවූ විට එය දකින අනික් මුරපොළේ අය එබඳු ම දුම් ගොබයක් අහසට යවති. ඒ දුම් ගොබය දකින ඊළඟ මුර පොළේ අයත් එබඳු ම දුම් ගොබයක් අහසට යවති. මේ ආකාරයෙන් දිගින් දිගට ම දුම් ගොබ ඇති කරන විට, රජ වාසලේ සිටින මුරකාරයෝ ද මේ දුම් ගොබ දැක, ඒ පණ්ඩිතය මහ රජ්ජුරුවන්ට සැල කරති. රටට සතුරන් ගොඩ බැස ඇති බැවින් තම හමුදා මෙහෙයවීමට කල් පැමිණ ඇති බව එයින් රජ්ජුරුවෝ තේරුම් ගනිති.

අද දුම් ගොබ යවා පණ්ඩිත යැවීමේ සිරිතක් නැතත්, ආදියෙහි එවැන්නක් පැවති බවට සිංහල ජනශ්‍රැතියෙන් නිදසුන් සොයා ගත හැකි ය. ගිනි ගොඩකින් දුමක් නැගෙන විට සිංහල දරුවෝ මෙසේ කියමින් කෑ ගසති.

“දුං දුමටයි අඟුරු මටයි
මේ යන දුං කෝට්ටෙටයි”

මෙයින් මතකයට නැගෙන්නේ කෝට්ටේ රජ වාසල පිහිටි අවධියෙහි වූ සිදුවීමකි.

අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා කානට වුවත් ලෙහෙසියෙන් ම යොදා ගත හැකි මාධ්‍යයක් නම් කටහඬ යි. “කාට ද බැරි හූ කියන්න?” හූ කීමෙන් අදහස් පළ කිරීම ගමට අමුතු දෙයක් නො වේ.

ඇත වෙල්යාය ඉස්මත්තේ කිසිවකු යන විට ඔහුගේ අවධානය යොමු කර ගැනීමට ඇති හොඳ ම මාර්ගය මහත් හඬින් හුවක් කීම යි. ඒ හූ හඬ ඇසුණු විට ඊට පිළිතුරු ද හූ හඬින් ම නැගේ. නැති වුණු හරකා බාන සොයා කැළෑ වැදෙන ගැමියන්ට තම තමන් අතර අදහස් හුවමාරු කර ගැනීමට ඇති හොඳ ම මාර්ගයක් හූ කීම යි. නැති වුණු හරකා හමු වුණු බව කීමට සේ ම තමා ඉන්නා ඉසව්ව සෙස්සන්ට හැඟවීමටත් මේ හූ හඬ උපකාර වේ. සමහර කැළෑබද පළාත්වල, හේන් කොටන කාලයට මේ හූ හඬවල් නිතර ම නැගේ. හේනට ගිනි තබන්නට කලින්, ඒ බව අනික් හේන් ගොවියන්ට දන්වා සිටීම වැදගත් ය. මේ දැන්වීම කෙරෙන්නේ හුවක මාර්ගයෙනි. මහාචාර්ය තිස්ස කාරියවසම් මහතා තමන්ගේ ගම ගැන කී දෙයක් මගේ මතකයට නැගේ.

“ගිං ගඟ අයින් පිහිටි අපේ ගමේ බොහෝ දෙනා කරන්නේ ගඬොල් කැපීමේ වෘත්තියයි. දවල් බතට ගෙදර විත් මදක් වෙලා ඇස් පියා ගෙන සිටින ගැමියන්ට අහසේ කළුවක් හෝ වැහි වලාවක් මතු වීම පෙනෙන්නේ නැත. පට්ටල් පිහිටා ඇති තැනට ළඟ ම ගෙයක සිටින කෙනෙකුට හදිසියේ ම නැඟ එන වැහි වලාවක් පෙනෙයි. මේ වන විට වේළීම සඳහා සියලු ම ගඬොල් කඳු වසා ඇති පොල් අතු ඉවත් කර ඇත. වෙලට බසින ගැමියා හුවක් කියයි. ඇඳන් මතට වී සිටිනා ගැමියෝ එහි අදහස තේරුම් ගෙන පට්ටලයට දුව ගොස් ගඬොල් කඳු වසා දමති.”

තිස්ස කාරියවසම්, ජන සන්නිවේදන ප්‍රවේශය

කාරියවසම් මහතා ඉතා පැහැදිලිව පෙන්වා දෙන ආකාරයට මෙයින් හෙළි වන්නේ හූ හඬක් මාර්ගයෙන් සිංහල ගැමියන් සන්නිවේදනයෙහි යෙදුණු අන්දම යි.

හූ කීමෙන් අදහස් පළ කිරීමේ කාරිය සිංහලයන්ට අද ඊයේ පුරුදු වුණු කාරියකුත් නො වේ. ඇත අතීතයෙහි, රජ දවස පවා මේ සම්ප්‍රදාය තිබුණු බව පෙනේ. රජ්ජුරුවන්ගේ කාරියක් සඳහා හෙවත් “රාජකාරියක්” සඳහා ගැමියන්ගේ සේවාව අවශ්‍ය වූ විට ගැමියන් කැඳවා ගත්තේ කඳු මුදුනක සිට ගමට ඇසෙන සේ නඟන හුවකිනි. මේ හූ හඬ ගැමියෝ හඳුනා ගනිති.

දුටුගැමුණු රජ්ජුරුවන් කතරගම දේවාලයට ගම් බිම් දුන්නේත් හු හඬේ ආධාරයෙනැයි ගැමියෝ කියති. උඟු පළාතේ සමහරුන් කියන හැටියට ඒ පළාතට “උඟු” යන නම ලැබුණේත් මේ “හුව” හේතු කොට ගෙන යි. මේ හුව කියන්නේ කඳු මුදුනක සිටය. ඒ හු හඬ යම් තාක් දුරකට ඇසේ ද ඒ තාක් දුර පිහිටි ඉඩකඩම් සියල්ල කතරගමට පැවැරූ බව ජනප්‍රවාදයෙහි එයි. සිංහල ගැමියා දුර ප්‍රමාණය වුවත් මැන්නේ හුව උපයෝගී කොට ගෙන ය. “හුවක දුර” යන වහර අද පවා ගැමියෝ භාවිත කරති.

මෙහි දී මෙනෙහි කළ යුතු තවත් කරුණකි. එනම්, එක් එක් කාරිය සඳහා වෙනස් වෙනස් හු හඬවල් පැවති බවය. ඇත යන්නෙකුට කතා කරන්නට වුවමනා වූ විට නගන හුවත්, ගමේ සුදු පොළට පොලිසියෙන් පැන්න විට නගන හුවත්, එක හා සමාන නො වන බව ගැමියෝ දනිති. එසේ නො විණි නම් එය සන්නිවේදනය සඳහා යොදා ගත නොහේ.

ගමේ තවත් වැදගත් සන්නිවේදන කාරියක් පන්සලේ සණ්ඨාරයට පැවරේ. සාමාන්‍ය දවසක උදේ වරුවට උදේ එකොළහට පමණ ඇසෙන සණ්ඨාර හඬ ගමට ගෙන යන පණිවිඩය කුමක් ද? පන්සලේ හාමුදුරුවන් බුදු ගෙට වැඩ, බුදුන් වහන්සේට ආහාර පූජා කොට අවසන් වූ බවයි. මේ සඳහා සණ්ඨාරය තුන් වරක් නාද කෙරේ.

යම්කිසි වෙලාවක සණ්ඨාරය ඉක්මනින් නාද කෙරේ නම් එයින් කියවෙන්නේ වෙනත් ආකාරයක පණිවිඩයකි. එනම්, ගමේ පන්සලේ කිසිවකුට හදිස්සියක් හෝ අනතුරක් සිදු වී ඇති හෙයින් ගැමියන් කැඳවීම එහි අරමුණ යි.

පන්සලට වුවද ඇතැම් දවසක සලාක දානය වරදී. එවන් දවසකට හාමුදුරුවන් කරන්නේ තවත් ආකාරයකට සණ්ඨාර ගසා, ඒ පණිවිඩය ගමට දැනුම් දීමයි. ඒ හඬ තේරුම් ගන්න ගැමියෝ, ලහි ලහියේ එකතු වී, තම තමන්ට හැකි අයුරින් බත් වැටෙන පන්සලට ගෙන එති.

හැන්දෑවේ ගිලන්පස පූජාවට පන්සලට එක් රැස්ව උපාසක උපාසිකාවෝ “සද්ද පූජාවට” ද සණ්ඨාර නාද කරති. ඒ හඬ බොහෝ වෙලාවක් එක දිගට වැයෙන්නකි.

සිරිපා පුදන්ට යන බැතිමතාටත් සණ්ඨාරය නැතුව බැරි ය. තමා කී වරක් සිරිපා කරුණා කොට ඇද්ද යන වග ලොවට හඬ ගා කියන්නේ උඩමළුවේ ඇති සණ්ඨාරය නාද කරන වාර ගණනිනි. කිසිවකු ඒ සණ්ඨාරය හත් වරක්

නාද කළ හොත් එයින් කියවෙන්නේ ඔහු හත් වරක් සිරිපා වදින්න ඇවිත් ඇති පුවත යි.

...සිංහල ගමේ පවතින පාරම්පරික ජන සන්නිවේදන මාර්ග සමහරක් මෙහි සැලකිල්ලට හසු විණ. කාලයාගේ ඇවෑමෙන් සියල්ල වෙනස් වන හෙයින් මේ සන්නිවේදන ක්‍රම ද දැන් දැන් වෙනස් වෙමින් පවතී. එදා හැන්දෑවේ ගමේ වෙල් යායේ නිසංසලය බිඳ ගෙන ආ බටනලා හඬ වෙනුවට දැන් දැන් අසන්නට ලැබෙන්නේ ට්‍රාන්සිස්ටරයකින් නිකුත් වන හින්දි වික්‍රම ගීතයක් විය හැකි ය.

අරුත් පැහැදිලි කිරීම

ගලාකර්මයකට	සැත්කමකට
දුග්ගන්තා නිලමේ	රජවාසල කටයුතු භාර නිලධාරියෙකි.
පට්ටල්	මැසි (ගඩොළු කැපීමට භාවිත කරන)

අවබෝධය

1. ජන මාධ්‍ය ලෙස වර්තමානයේ හැඳින්වෙන මාධ්‍ය දෙකක් නම් කරන්න.
2. අඬ බෙරයෙන් සිදු කෙරුණු කාර්යය කුමක් ද?
3. අඬ බෙර ගැසීම සඳහා භාවිත කළ වාද්‍ය භාණ්ඩය කුමක් ද?
4. පැරණි සිංහල සමාජයේ පණිවුඩ යැවීමට භාවිත කළ ක්‍රම දෙකක් පාඩමෙන් උපුටා දක්වන්න.
5. සංකටා නාදය සන්නිවේදනය සඳහා භාවිත කෙරුණේ කෙබඳු අවස්ථා සඳහා ද?

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. පාඩමෙහි ඇතුළත්, පැරැන්නන් විසින් භාවිත කළ සන්නිවේදන ක්‍රම හතරක් පිළිබඳව කෙටි සටහන් ලියන්න.

විශේෂණ පද

නාම පදයක් හෝ ක්‍රියා පදයක් විස්තර කිරීමට එසේ නැති නම් වර්ණනා කිරීමට යොදන පද විශේෂණ පද නම් වේ. එසේ විශේෂණය කරනු ලබන පදය විශේෂ්‍යය නම් වේ.

උදා: සුවඳ මල

මෙහි “සුවඳ” යන්න විශේෂණ පදය යි. එයින් විස්තර වන “මල” යන්න විශේෂ්‍ය පදයයි.

විශේෂණ පද වර්ග දෙකකි.

නාම විශේෂණ

නාම පදයක් විස්තර කරන, වර්ණනා කරන පදයක් නාම විශේෂණයක් වෙයි.

උදා: යහපත් ළමයි පව් නො කරති.
මැටි භාණ්ඩ බිඳෙන සුලු ය.

උණු වතුර නිවා පානය කරන්න.
කුරුලු නාදය කන් පිනවයි.

ක්‍රියා විශේෂණ

ක්‍රියා පදයක් සිදු වන ආකාරය, සිදු වන කාලය, සිදු වන ස්ථානය, සිදු වීමට හේතුව ප්‍රකාශ කරන පද ක්‍රියා විශේෂණ නම් වෙයි.

උදා: ළමයි සතුටින් කෑගසති.
ගංගාව වේගයෙන් ගලා බසීයි.

කාලය සෙමින් ගෙවී යයි.
මුවෝ බියෙන් තැති ගනිති.

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. පහත දැක්වෙන ඡේදයේ ඇතුළත් නාම විශේෂණ පද 10ක් සොයා ලියන්න.

ලොකු මාමා ගමට එන්නේ කලාතුරකිනි. ඔහු එන විට අපට වටිනා තෑගි ගෙන ඒමට ද අමතක නො කරයි. සිහින් සිරුරක් ඇති ඔහුට ඇත්තේ ප්‍රසන්න පෙනුමකි. ඔහු නිතර ඇන්දේ සුදු කම්සයක් සහ කළු කලිසමකි. ඔහු විශාල නගරයක පුංචි වෙළඳාමක් කරන්නෙකි. පාසල් ළමයින් සඳහා අවශ්‍ය ලිපි ද්‍රව්‍ය හා උපකරණ විකිණීම ඔහුගේ වෙළඳාම යි. එයින් ඔහුට ලැබුණේ සුළු ලාභයකි.

2. පහත දැක්වෙන ඡේදයෙහි හිස් තැන් පිරවීමට සුදුසු වචන වරහන තුළින් තෝරා ඡේදය සම්පූර්ණ කොට ලියන්න.

අභස වැහිකළු පැතිරෙයි. විදුලි කොටයි.
 හෙන පුපුරයි. සුළං හමයි. ගස් අතු
 ඇඹරෙයි. කුරුල්ලෝ කැදලි කරා යති.
 අම්මා වී පැදුර ගෙට ගනියි. වැහි බිඳු
 පතිත වෙයි. ක්‍රමයෙන් වැසි ඇද හැලෙයි. පියසි අගින්
 බේරෙන වැහි වතුර ගලා යයි.

(ලභිලභියේ, සෙමින් සෙමින්, ඒ මේ අතට, වසා ගෙන, තදින්, වේගයෙන්, මහ හඬින්, නොකඩවා, හනික, සුළි නගමින්)

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. පාඩමේ ඇතුළත් තොරතුරු හා ඔබ සොයා ගත් තොරතුරු ඇතුළත් කරමින් “පාරම්පරික සන්නිවේදන ක්‍රම” යන මාතෘකාව යටතේ සඟරාවක පළ කිරීමට සුදුසු ලිපියක් ලියන්න.